

UPPBROTT OCH LÖFTEN

Mose och Elia står som det Gamla förbundets representanter bredvid Jesus på förklaringsberget. Den store ledaren och den store profeten liksom pekar på mannen från Nasaret och säger: Jesus är Messias. Han är den som vi såg i fjärran, han uppfyller Guds löfte om ”härlighet åt sitt folk Israel”.

Löftena går igenom Israels historia som en röd tråd. Därför hör vi i första läsningen hur Israels väg började, nämligen med vår fader Abraham. I bibelns första elva kapitel beskrivs det som är mänsklighetens för-historia: om paradiset och syndafallet, om Kain och Abel, om syndafloden och om Babels torn. Sedan, i 1 Mos 12, börjar historien: en man möter Gud, kallas till uppbrott och får ett löfte – Abraham (eller som han heter ifrån början: Abram). Han befinner sig i ett samhälle, en kultur och en religion som är bara resultat av rent mänskligt tänkande. Det präglas av naturens rytm, av livets hjul från vaggan till graven, av spänningen mellan manligt och kvinnligt, av fruktbarhet och av krig. Vi känner igen detta i vår tids naturreligioner.

Gud vill sätta en ny början. Han kallar Abraham till uppbrott: Lämna ditt hemland och dess religion, lämna din stora släkt och dess kulturella traditioner, lämna din familj och därmed din trygga förankring i tillvaron! Gud kallar till frihet. Gud uppenbarar sig som verklig Gud, allsmäktig och barmhärtig, inte som en projektion eller ett önsketänkande. Abraham litar på Gud och vågar att överlämna sig åt Guds ledning. Han lämnar sin trygghet och beger sig ut till en okänd framtid, till ett okänt land. Han gör det med gränslöst förtroende i Gud.

Därför börjar Gud något helt nytt med denne trons man. Och därför kallar tre världsreligioner Abraham ”vår fader” – både judar, kristna och muslimer. Dessa tre monoteistiska religioner har en gemensam far i Abraham, och därför är vi syskon. Och därför borde vi i all vår olikhet se på varandra som syskon, med respektfulla och vänliga ögon.

Abraham kallas till uppbrott. Samtidigt får han ett stort löfte: att få ett land och att bli till ett folk. Löftet har tolkats konkret under Israels historia. Folkets politiska framgångar har vanligtvis uppfattats som uppfyllelse av Guds löfte. Långsamt har dock insikten fördjupats att löftena ligger på ett annat plan. I vår kristna tro vet vi att folket Israel har vidgats till Kyrkans universella folk och att landet Israel har blivit hela världen.

Jag kommer ihåg att min mamma en söndag kom hem från mässan och för en gång skull kommenterade predikan: ”Kyrkoherden pratade bara om Abraham. Vad angår mig den gamle Abraham?!” Ja, vad angår oss idag ett livsöde från en helt annan kultur, en man som levde för ca 4.000 år sedan? Det finns flera svar.

Hans uppbrott till ett okänt land är inte så enastående i den moderna världen med sina miljontals flyktingar. Dagligen informeras vi i nyheterna om deras grymma öden.

Men också många av oss katoliker har lämnat sitt hem: sitt land, sina traditioner, sin släkt, ibland sin familj. Vi har kommit till Sverige. Kanske är Sverige inte bara löftenas land som dryper av mjölk och honung. Men för många är det vårt nya hemland som Gud har lett oss till.

I överförd bemärkelse har våra konvertiter såsom Abraham lämnat land och folk, dvs. sin andliga hemmiljö, mycket av den svenska religiösa kulturen, flera av samhällets värderingar, och blivit ensamma i sina familjer och bland sina vänner. De har kommit till Katolska kyrkan, som till ett nytt andligt hem, till en ny andlig familj. – Uppbrott och vandring mot en okänd framtid har alltså varit en verklighet i mångas liv.

Jag skulle vilja säga det ännu starkare: Uppbrott till en okänd framtid är faktiskt en central verklighet i allas liv, fast den är sällan bekvämt och tilltalande. På förklaringens berg sade Petrus spontant: ”Här är det så trevligt. Vi ska bygga tre hyddor. Vi stannar här uppe och njuter av denna saliga stund för alltid.” Han förstod inte situationen. Den härlighet som genomlyste Kristus var en antydning av uppståndelsen. Det strålande ljuset och den gudomliga rösten skulle hjälpa apostlarna att uthärda Kristi lidande och död. De skulle få hopp att veta att ljus finns bortom mörkret. Men de glömde förklaringen och flydde. Kommer vi själva att minnas Kristi förklaring när det blir svårt med åldern, sjukdomen och den annalkande döden? Må Herren ge oss hopp och tro när tiden kommer!

Vi vet att den här jorden med dess glädjämnen och svårigheter inte är vårt hemland. Vi har vårt hemland i himlen, i Guds eviga salighet. Dit är vi kallade, till en gränslös härlighet bortom dödens mörker. Därför bör det finnas inom ett kristet hjärta en inre oro som inte blir tillfredsställd med allt som världen erbjuder, och en inre frihet gentemot allt som vill hota eller snärja oss under livets gång. Den helige Augustinus har formulerat det:

”Vårt hjärta är oroligt, till dess det finner ro i Gud.”

Klaus P. Dietz